

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво і гуманітарні науки	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	1

АРТ-ТЕКСТИЛЬ

Семестр 1 (осінній 2026-2027)

Викладач	Малік Тетяна Вікторівна, ст. викладач кафедри ДТО
E-mail	mata82@ukr.net
Заняття	За розкладом он-лайн
Консультації	Під час занять он-лайн та за домовленістю
Адреса	ауд. 317, корпус 2, поверх 3, вул. Мистецтв, 6 (кафедра ДТО)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (*скорочено* – АТ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст – doc, docx*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи, що виконані самостійно або індивідуально, мають бути надіслані на пошту викладача або в групу Telegram. Консультування з викладачем в стінах академії або он-лайн відбуваються у визначені дні та години. За бажанням можна пропонувати листування у Messenger, Viber, Telegram тощо

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Арт-текстиль» (АТ) забезпечує фахову підготовку дизайнерів з циклу професійно-орієнтованих дисциплін для студентів спеціальності 022 «Дизайн» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр дизайну». Основна спрямованість дисципліни АТ визначається професійною адаптацією мислення, візуальних особливостей сприйняття, теоретичних та практичних навичок створення арт-текстилю. На практичних заняттях, студенти отримують знання щодо сприйняття та аналізу творів концептуального дизайну та навички дизайну текстильних арт-об'єктів.

Рекомендованою передумовою для вивчення курсу є дисципліни циклу професійної підготовки (нормативної та вибіркової), опановані студентами під час навчання на ОПІ ДО(В).

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Чупріна Н.В., Струмінська Т.В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посібник. К.: КНУТД, 2017. 416 с.
2. Луковська О.І. Арт-текстиль України у контексті європейських експериментальних тенденцій другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Автореферат дисертації на здоб. наук. ступеня докт. мистецтвознавства. Київ, 2019.
3. Луковська О.І. Інтеграція арт-текстилю України в європейський простір. Вісник Львівської національної академії мистецтв. – 2018. – Вип.38. – С.66-76

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, зокрема, актуальні розробки у сфері дизайну одягу та в індустрії моди, відомості про дизайнерів, дизайнерські школи та методи навчання в них, бренди тощо можна переглядати у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібні сайти (Link – код в HTML або PHP документі) викладач надає під час занять або в процесі електронного листування. Наголошується, що в складі вихідної документації посилання на матеріали видань, включаючи назви книг, статей, авторів публікацій і художньо-проектних творів, є обов'язковою умовою.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни є формування навичок творчого переосмислення традиційних технік і технологій текстилю та здатності студентів застосовувати їх у реалізації авторських, інноваційних дизайн-проектів з метою вирішення проблем, які продиктовані розвитком дизайну та індустрії моди в умовах сучасності.

Дисципліна призначена для реалізації креативних ідей доступними засобами художнього вираження, на розкриття творчого потенціалу майбутніх дизайнерів у створенні одягового текстилю як арт-об'єкту.

Завданнями дисципліни АТ є наступні:

- сприйняття та аналіз будь-якого текстильного об'єкту;
- формування, розвиток і вираження авторського задуму, що відповідає поставленій задачі, у певній дизайн-формі;
- творчий підхід до вирішення будь-якого практичного завдання, розробка оригінальних за ідеєю і техніками виконанням текстильних композицій згідно заданим властивостям без втрати образності;
- оволодіння студентами навичками вільно оперувати та свідомо використовувати прийоми трансформації та моделювання текстильної дизайн-форми, декоративної обробки поверхні за допомогою графічних та фактурних засобів;
- підбирати необхідні матеріали, які найбільше відповідають творчому задуму;
- знайомство з новітніми формами і методами організації процесу професійної дизайн діяльності у сфері одягового текстилю;
- розвиток креативної естетики студентів та формування індивідуального креативного простору в контексті сучасних тенденцій розвитку дизайну, суспільних запитів і особливостей функціонування сучасної індустрії моди.

Дисципліна забезпечує такі компетентності, як:

ІК Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК 1 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 2 – Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми

ЗК 3 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 4 – Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 5 – Здатність розробляти та керувати проектами

ЗК 6 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 7 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

фахові (спеціальні):

ФК 1 – Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (відповідно до програми)

ФК 2 – Здатність проведення проектного аналізу всіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту

ФК 3 – ФК 6 – Здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій

ФК 7 – Здатність застосовувати засоби спеціального рисунку та живопису (за спеціалізаціями), а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій

ФК 9 – Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги)

ФК 11 – Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному та практичному рівні

Дисципліна забезпечує такі програмних результатів навчання, як:

ПРН 1 – Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах

ПРН 2 – Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми

ПРН 5 – Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту

ПРН 6 – Формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності

ПРН 8 – Здійснювати допроектний аналіз із урахуванням всіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування; формулювати авторську концепцію проекту

ПРН 9 – Застосовувати методику концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну

ПРН 10 – Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю

ПРН 14 – Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалами (за спеціалізаціями)

ПРН 15 – Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проектних завдань (за спеціалізаціями)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна орієнтованість дисципліни, її зміст, спрямовані на оволодіння ключовими прийомами створення текстильних об'єктів у матеріалі.

Навчально-методична змістовність дисципліни визначається професійною адаптацією мислення, візуальних особливостей сприйняття, теоретичних та практичних навичок створення арт-текстилю. На практичних заняттях студенти одержують знання щодо сприйняття та аналізу творів концептуального дизайну, а також навички створення арт-об'єктів текстильного дизайну. Одержують необхідні знання для творчих трансформацій площини, рельєфу, форми, простору (об'єму), а також практичні навички роботи, як з традиційними текстильними матеріалами, так і нетрадиційними. Дисципліна направлена на розкриття творчого потенціалу майбутніх дизайнерів. Отриманні знання та практичні навички можуть бути використані в розробці авторських проектних пропозицій та в подальшій професійній діяльності. Дисципліна вивчається протягом першого семестру 1-го курсу (3 кредиту ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин — аудиторні: 6 — лекційні заняття (бесіди), 24 годин — практичні заняття та 60 годин — самостійної роботи студентів). Всього курс має 1 модуль, який включає 2 змістовні модулі (на семестр).

Осінній семестр: 30 год. аудит. занят: 6 год. — лек., 24 год. — практ., 60 год. — СРС.

МОДУЛЬ 1. СТВОРЕННЯ НОВИХ ТЕКСТИЛЬНИХ ПОВЕРХОНЬ ТА АРТ-ОБ'ЄКТІВ ТРАДИЦІЙНИМИ ТА НЕТРАДИЦІЙНИМИ МАТЕРІАЛАМИ І ПРИЙОМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТИЛЬ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ. ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ.

Тема 1. Площинний текстиль. Художнє ткацтво. Роль і місце художнього ткацтва в системі етнокультурних та художніх цінностей України. Основні види, техніки народного і художньо-декоративного ткацтва. Композиційно-орнаментальні особливості та способи створення орнаментальних композицій. Види переплетень, сировина, інструменти та матеріали. Гобеленове ткання. Техніки декорування текстильних виробів. Основи колористики текстильних виробів. Засоби художньої виразності.

Тема 2. Техніка декоративного колажу. Колаж, бриколаж, асамбляж. Принципи колажності та колажування. Форма, колір, фактура. Текстильна аплікація. Види текстильної аплікації: класична, печворк, квілт. Виразальні можливості технік аплікації. Створення художнього образу засобами декоративного колажу.

Практичне 1-2. Створення текстильних об'єктів у матеріалі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК ТЕКСТИЛЮ З ІНШИМИ ВИДАМИ ДИЗАЙНУ.

Тема 3. Авторські технологічні експерименти з нетрадиційними матеріалами та прийомами. Принцип використання готового текстилю; поєднання нетрадиційних технік з традиційними.

Практичне 1- 6: 1. Колективно визначити тематику; 2. Вирішити концепцію колективного твору; 3. Розробити ескізи; 4 Виконати в матеріалі (фрагмент); 5. Зібрати частини в один твір (колаж); 6. Створити відео-презентацію твору.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем, а також виконання вправ та завершення роботи. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є модульний та екзаменаційний перегляд.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності студент має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім лекції). В процесі проведення практичних занять вітається власна думка студента з теми заняття, аргументоване відстоювання авторської позиції та креативність у вирішенні тих чи інших завдань. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з навчальним відділом та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено копіювання чужих робіт, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі модульного або екзаменаційного перегляду – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

ПРАВИЛА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ Використання інструментів штучного інтелекту під час підготовки навчальних завдань з дисципліни АТ допускається як допоміжний інструмент при підготовці допоміжних візуальних матеріалів для їх створення в матеріалі. При цьому добір наукових і професійних джерел, їх аналіз та висновки мають бути результатом самостійної роботи студента. У разі використання ШІ студент зобов'язаний зазначити у презентації використаний інструмент та характер його застосування. Не допускається подання повністю згенерованого ШІ тексту або презентації як самостійної авторської роботи, використання вигаданих або неперевірених джерел, а також приховування факту використання ШІ.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
дати занять визначаються розкладом	1	лекція	Площинний текстиль, Матеріали та обладнання.	2		
	1	практичне заняття	Художнє ткацтво.	4	Виконання зразків.(2-3 зразка).	Тканини, нитки, допоміжні матеріали, приноситься на заняття.
	1	практичне заняття	Гобеленове ткання.	4	Виконання зразків.(2-3 зразка).	Тканини, нитки, допоміжні матеріали, приноситься на заняття.
	2	практичне заняття	Техніка декоративного колажу	2	Виконання зразків -3-6 зр.	Тканини, нитки, допоміжні матеріали, приноситься на заняття.
	2	практичне заняття	Залікова робота 1 модулю	3	Виконання фрагменту тканини любою з вивчених техніках.	Тканини, нитки, допоміжні матеріали, приноситься на заняття.
дати занять визначаються розкладом	3	лекція	Взаємозв'язок матеріалу, Структури, техніки, технології в текстильному арт-об'єкті.	2	1. Колективно визначити тематику. 2. Вирішити концепцію колективного твору.	
	3	практичне заняття	Створення художнього образу авторськими засобами	4	3. Проектний структурний аналіз. Розробка ескізу	
	3	практичне заняття	Створення текстильних об'єктів у матеріалі.	4	4 Виконати в матеріалі (фрагмент). 5. Зібрати частини в один твір (колаж).	Тканини, нитки, допоміжні матеріали, приноситься на заняття.

	3	практичне заняття	Залікова робота 2 модулю	5	6. Створити відео-презентацію твору.	
--	---	-------------------	--------------------------	---	--------------------------------------	--

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
Теми 1-2	Змістовний модуль 1.1.	0-40
Теми 3	Змістовний модуль 1.2.	0-40
	Складання іспиту(захист авторського проекту на перегляді)	0-20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0-30	0-50	
А	26-30	44-50	Студент у повному обсязі опанував матеріали, надав додаткові матеріали та приклади за темою. На високому професійному рівні креативне завдання, продемонстрував самобутню авторську графіку. Подача дизайн-проекту охайна, професійна, без помилок
В	21-25	39-43	Отримує студент, який добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими задачами, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
С	16-20	33-38	Студент у повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з подачею.
Д	11-15	28-32	Отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених задач на недостатньо професійному рівні, при цьому мав багато помилок чи невчасна здача виконаної роботи.
Е	6-10	22-27	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна здача виконаної роботи, неохайність тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час практичних занять, а своєчасність і етапність виконання роботи протягом усього семестру, за виступ на конференції або публікацію статті за індивідуальною темою дослідження, реалізованою в межах дисципліни «АТ». Максимальна кількість балів: **10**.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна:

- Боб'як Д. Дослідження українського художнього текстилю ХХ-ХІст./ Д. Боб'як // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2015. – Вип. 12. – С. 113–118
- Бойчук А.В., Даниленко В.Я. Харьковская школа дизайна (Методические материалы. Дизайн-образование). – М.: ВНИИТЭ, 1990.

3. Лагода Оксана Миколаївна. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця XX - початку XXI століття : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. — Х., 2007. — 275арк. — Бібліогр.: арк. 166-182.
4. Лагода О., Гурдіна В., Малік Т. Принтування в дизайні текстильних виробів. (Б). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. № 38. 2021. С. 28-35.
5. Печенюк Т. «Золотий» текстиль України. Кафедра ХТ ЛНАМ. 2016. URL: <http://textile.lnam.edu.ua/news/zolotij-tekstil-ukrainy.html>
6. Попова Т., Малік Т., Васильєва М. Особливості використання етнічних мотивів в жіночому костюмі Слобожанщини у період 60-80 рр. XX століття. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. праць мол. вчених Дрогобицького ДПУ ім. І. Франка. № 58. Т. 2. 2022. С. 99-107.
7. Тканко З., Тканко О. Екологічний дизайн в індустрії моди початку XXI ст. Вісник ЛНАМ 2019. Вип. № 39. С. 161-169.
8. Федина О. Національна складова професійної підготовки дизайнерів одягу у контексті розвитку вітчизняної художньої освіти початку XXI століття. // Вісник ЛНАМ. Вип. V. – Львів: ЛНАМ, 2008. – С. 45-50.

Допоміжна:

1. Дерман Л.М. Становлення та розвиток індустрії моди в Україні // Мистецтвознавчі записки. 2020. Вип. 38. С. 30–34. Етика та естетика / За ред. В. Л. Петрушенко. Львів : Новий світ — 2000, 2020. 304 с.
2. Мельник М.Т. Мода в контексті художніх практик XX ст. : автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / М.Т. Мельник ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. — Київ, 2008. — 19 с.
3. Чегусова З. Художній текстиль як складова національнокультурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські триєнале художньоготекстилю). URL: <http://www.enolog.org.ua>.
4. Федина О. Концептуалізм у сучасній моді: теорія і практика проектування / З. Тканко. Вісник Львівської національної академії мистецтв, 2012. Вип. 23. С. 26-36. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnam_2012_23_6
5. Шнайдер А. Б. Сучасна українська термінологія художнього текстилю та текстильного арт-дизайну. Теорія та практика дизайну. Мистецтвознавство. Вип. 5. 2014.
6. Musheno Elizabeth J. The vogue sewing book. New York: Vogue Patterns. 1975.
7. Halaceli H. Relief effects of woven elastic fabrics in view of crafted surfaces. Procedia-Social and Behavioral Sciences. Elsevier. 2012.

Укладач: старший викладач кафедри ДТО Тетяна МАЛІК